

FEMUR

Femur je duga, parna kost natkoljenice, odnosno buta, i najduža kost čovječijeg tijela. Na njoj se opisuju (1) *corpus femoris* i dva okrajka: (2) gornji (*extremitas superior*) i (3) donji (*extremitas inferior*).

A. GORNJI OKRAJAK

Na gornjem okraju opisuju se:

1. *caput femoris*
2. *collum femoris*
3. *trochanter major*
4. *trochanter minor*

Caput femoris je loptastog oblika, tačnije odgovara dvijema trećinama lopte. Okrenut je unutra, prema acetabulumu. Na glavi femura nalazi se *fovea capitis femoris*, za koju se pripaja *lig. capitis femoris*, preko koga dobija krvne sudove i nerve.

Collum femoris je dug 3,5-5 cm. U frontalnoj ravni osovina vrata i osovina tijela femura zaklapaju tup ugao, označen kao **kolodijafizni ugao**, koji iznosi 127-130°. Obično je veći kod muškaraca, nego kod žena, zbog širine male karlice. Vrat femura je spljošten od naprijed prema nazad. Zadnja strana mu je duža od prednje. Spaja *caput femoris* sa ostalim dijelom gornjeg okrajka femura.

Trochanter major ima dvije strane (spoljašnju i unutrašnju), i četiri iverice: prednju, zadnju, gornju i donju.

Za spoljašnju stranu trochanter majora pripaja se *m. gluteus medius*.

Na unutrašnjoj strani trochanter majora, nalazi se *fossa trochanterica*, u kojoj se pripaja *m. obturatorius externus*.

Iznad *fossae trochantericae* pripajaju se:

1. *mm. gemelli*
2. *m. obturatorius internus*

Za prednju ivicu trochanter majora pripaja se *m. gluteus minimus*, a za gornju – *m. piriformis*.

Trochanter minor je kupasto ispupčenje koje se pruža nazad i unutra. Za njega se pripaja *m. iliopsoas*.

Trochanter major i trochanter minor na prednjoj strani spaja *linea intertrochanterica*, a na zadnjoj – *crista intertrochanterica*.

Linea intertrochanterica je slabije izražena, za nju se pripajaju:

1. *lig. iliofemorale* – Bertini
2. *lig. pubofemorale*

Crista intertrochanterica je dobro izražena, na njoj se nalazi *tuberculum quadratum* za koji se pripaja *m. quadratus femoris*.

B. CORPUS FEMORIS

Corpus femoris je **cilindričnog** oblika, konveksan prema naprijed.

Za prednji i spoljni, konveksni dio tijela pripaja se *m. vastus intermedius*. U donjem dijelu tijela, ispod *vastus intermediusa*, pripaja se *m. articularis genus*.

Jedino je dobro izražena **zadnja ivica**, označena kao hrapava linija – **linea aspera**, koja se sastoji iz dvije usne:

1. **labium mediale** – za koju se pripaja *m. vastus medialis*
2. **labium laterale** – za koju se pripaja *m. vastus lateralis*

Za prostor između unutrašnje i spoljašnje usne *lineae asperae* pripajaju se aduktori (*m. adductor brevis, longus et magnus*), kao i *caput breve m. bicipitis femoris*.

U donjem dijelu *linea aspera* gradi **bifurkaciju** nastavljajući se prema epikondilusima kao *linea supracondylaris medialis et lateralis*.

Između *lineae supracondylaris medialis* i *lineae supracondylaris lateralis*, nalazi se *facies poplitea*.

